

VECKA 9

Nätverk + Referenspersoner

Hur man faktiskt använder folk man känner.

Upp till 70% av alla jobb tillsätts utan annons. De tillsätts via nätverk. Det är den marknaden vi vill nå.

DEL 1

Vad nätverk faktiskt är — och varför alla redan har ett

Vad tänker ni på när ni hör ordet "nätverk"?

Skriv ned ett eller två ord. Berätta för grannen. Vad associerar ni med det?

Nätverk är inte ett LinkedIn-ord

Nätverket är vardagen — folk du redan känner.

Alla har ett nätverk

Grannar, familj, gamla klasskamrater, bekanta. Du behöver inte gå på nätverksevent för att ha ett nätverk.

Nätverket når längre än du tror

Du vet inte vem i din omgivning som känner vem. Kompisen till din granne kanske jobbar precis där du vill. Det vet du inte förrän du berättar att du söker.

70% av jobben annonseras aldrig

De tillsätts via kontakter och rekommendationer. Den dolda marknaden är stor. Nätverk är nyckeln dit.

Aktivera — inte bara ha

Ett nätverk du aldrig använder är ingenting. Ett litet nätverk som aktiveras aktivt är bättre än ett stort som aldrig används.

NÄRVARO

Har ni berättat för folk ni känner att ni söker jobb?

Vem har ni berättat för? Har det gett något resultat?

Kartlägg ditt nätverk — skriv ned

Ta fram papper eller öppna datorn. Skriv ned namn i varje kategori.

Familj och släkt

Föräldrar, syskon, kusiner, svärfamilj. Fler arbetsplatser och kontakter än du anar.

Grannar och bekanta

Folk du hälsar på, träffar regelbundet eller känner från området. En av de mest underutnyttjade grupperna.

Gamla kollegor

Alla du jobbat med — även om det var länge sedan. En koll i dina kontakter kan vara guld.

Gamla klasskamrater

Från grundskola, gymnasium, SFI, komvux. Spridda över branscher och arbetsplatser.

Föreningar och aktiviteter

Idrottsklubb, kyrka, moské, föräldramöten, hobby. Ofta outnyttjat i jobbsammanhang.

Hur man aktiverar nätverket

Det enklaste du kan göra: berätta för folk att du söker jobb.

Inte be om ett jobb — bara berätta. "Om du hör om något vore det bra att veta."

Specificera om du kan

Ge en bild av vad du önskar, utifrån vad du är bra på. Men stäng inga dörrar. "Gärna industri, men öppen för det mesta" är bättre än vad som helst.

Hör av dig till gamla kontakter

Ring eller skriv. Kort och rakt: "Hej, söker jobb just nu — vet du om något?" Inte längre än så.

Följ upp

Fick du nej för tre månader sedan? Hör av dig igen. Situationer förändras. Behovet kan ha uppstått.

Ge innan du ber

Erbjud din hjälp i andra saker. Det bygger relation och gör folk mer benägna att hjälpa tillbaka.

DEL 2

Referenspersoner — vem, vad och hur

Vad tror ni att arbetsgivaren frågar en referensperson om?

Diskutera i par. Vad vill de egentligen veta?

Vad är en referensperson?

Någon som kan bekräfta att du är den du säger att du är.

Vad arbetsgivaren vill veta

Kom du i tid? Höll du det du lovade? Hur fungerade du med kollegorna? Hur hanterade du svåra situationer? Skulle de anställa dig igen?

Vem kan vara referens?

Tidigare chef eller arbetsledare, kollega, praktikhandledare, lärare, kursledare, volontärledare. Det behöver inte vara en hög tjänstetitel.

Tänk på AMK som referens

AMK kan vara referens — men det är viktigt att du först frågar AMK vad hen hade sagt om dig. Då kan du själv bedöma om det är ett bra val.

En referensperson behöver inte vara perfekt

Den behöver kunna säga något sant och positivt om hur du fungerar. Inte allt behöver vara berömande — men det positiva måste finnas.

Förbered dina referenser

En oförberedd referensperson kan skada mer än hjälpa.

Fråga alltid om lov

Kontakta referenspersonen innan du lämnar deras uppgifter. Fråga om de är okej med att bli kontaktade — och om de kan säga något positivt.

Berätta om jobbet

Skicka jobbannons eller berätta kort om tjänsten. Ju mer de vet om vad du söker, desto bättre kan de anpassa sitt svar.

Påminn om vad ni jobbade med

Om det är länge sedan kanske de inte minns detaljerna. Hjälp dem att minnas rätt saker och din roll.

Tacka efteråt

Hör av dig efter referenssamtalet — oavsett om du fick jobbet eller inte. Det håller relationen varm.

**Vad gör man om man aldrig haft ett riktigt jobb
— och saknar alla traditionella referenser?**

Diskutera. Finns det något alternativ?

När du saknar traditionella referenser

Det finns alltid någon som kan säga något bra om dig.

Lärare eller kursledare

Praktikhandledare

Volontärledare

Bygg en referens via praktik

DEL 3

Nätverka strategiskt — och sätt det i rörelse idag

Vem i ert nätverk är mest sannolikt att kunna hjälpa er hitta ett jobb?

Tänk igenom listan ni skrev i Del 1. Vem jobbar i en bransch som passar er?

Nätverka strategiskt

Inte vem som helst — rätt person vid rätt tillfälle.

Identifiera nyckelpersoner

Vem i din omgivning jobbar inom det du söker — eller känner någon som gör det? Det är de du ska prata med.

Anpassa budskapet

Informellt med grannen. Mer professionellt med en gammal chef. Samma budskap — men anpassat till relationen.

Håll kontakten utan agenda

Hör av dig till gamla kontakter utan att direkt be om något. "Hej, hur är det med dig" håller relationen levande.

'Jag har inget nätverk'

Det stämmer sällan helt. Praktik bygger nätverk snabbt. I en liten stad som Klippan räcker det att folk vet vem du är och att du söker.

Scenarion — vad gör du?

Välj ett scenario. Öva med grannen — pröva att faktiskt säga det högt.

Scenario A

Du träffar en gammal klasskamrat på ICA. Du vet att hen jobbar på ett lager. Du söker just lagerarbete. Vad säger du?

Scenario B

Du skriver ett SMS till en gammal chef du inte pratat med på tre år. Du vill fråga om hen kan vara referens. Hur formulerar du det?

Scenario C

Din granne frågar hur jobbet går. Du har sökt i ett år utan resultat. Hur svarar du på ett sätt som öppnar en dörr snarare än stänger en?

Scenario D

Du har ingen enda referensperson du kan ringa. Du söker ett jobb och de ber om en referens. Vad gör du?

Övning — gör det nu

Öppna datorn eller ta fram papper.

Steg 1

Komplettera listan från Del 1. Skriv 5–10 namn med hur du känner dem — och vad de jobbar med om du vet det.

Steg 2

Välj en person på listan. Skriv ett kort meddelande du kan skicka idag. Läs det högt för grannen — låter det naturligt?

Steg 3

Lista 2–3 personer som skulle kunna vara referenspersoner. Finns det någon du kan ringa den här veckan för att fråga?

Steg 4

Sök ett jobb och anpassa ansökan med nätverks- och referenstänket från idag. Kan du nämna en kontakt i ansökan?

Vad tar du med dig från idag?

En konkret person du ska kontakta den här veckan — och vad du ska säga.

Scanna och svara

Det tar en minut.

Nu:

Tid för stöttat jobsök

Skicka ett meddelande till en person ur ditt nätverk — eller sök ett jobb.